

15
SW

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΩΣ ΕΨΗΦΙΣΘΗ
ΥΠΟ ΤΗΣ Β' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΤΟΥ 1911

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΕΤΡΑΚΟΥ
7-΄Οδός Ἀριστείδου-7
1915

ΕΡΩΤ

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

ΣΟΛΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Περὶ Θρησκείας.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶνε ἀνεκτὴ καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπᾶστως ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς τε ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις· εἶνε δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας, τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Τὸ κείμενον τῶν ἁγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον ἢ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου,

ἄνευ τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν Ἑλλήνων.

Ἄρθρον 3.

Οἱ Ἕλληνες εἶνε ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου, καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των· μόνον δὲ πολῖται Ἕλληνες εἶνε δεκτοὶ εἰς ὅλας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' ἐιδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐιδικῶν ἐξαίρεσεων. Πολῖται εἶνε ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσωσι τὰ προσόντα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Εἰς πολίτας Ἕλληνας τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται.

Ἄρθρον 4.

Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶνε ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, ἢ ἄλλως πως περιορίζεται, εἰμὴ ὁπόταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 5.

Ἐξαιρουμένου τοῦ αὐτοφώρου ἐγκλήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμήν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως. Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλλήψεως κρατηθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἀν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει, ἐντὸς τριῶν τῶν πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως. Παρελ-

θούσης ἀπράκτου ἐκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικός ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικός, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῆσει, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικῆς ποσοῦ, ὀριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν δραχμῶν 10 δι' ἑκάστην ἡμέραν.

* Ἄρθρον 6.

Ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου ἐπὶ ἐγγυήσει ὀριζομένη διὰ δικαστικῆς βουλεύματος, καθ' οὗ ἐπιτρέπεται ἀνακοπή. Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἢ προφυλάκισις δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν.

* Ἄρθρον 7.

Ποινὴ δὲν ἐπιβάλλεται *ἀνευ νόμου* ὀρίζοντος προηγουμένως αὐτήν.

* Ἄρθρον 8.

Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται *ἄκων* τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὀριζομένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ.

* Ἄρθρον 9.

Ἐκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ν' ἀναφέρονται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, ὑποχρεοῦμεν εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν καὶ ἐγγραφὸν ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς πρὸς ἡν ἢ ἀναφορὰ ἀρχῆς καὶ τῇ ἀδείᾳ ταύτης ἐπιτρέπεται ἢ ζήτησις εὐθυνῶν παρὰ

τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφορὰν διὰ παραβάσεις ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας.

Ἄρθρον 10.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ *συνέρχεσθαι ἡσυχῶς καὶ ἀόπλως*· μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύναται νὰ ἀπαγορευθῶσιν, ἂν ὡς ἐκ τούτων ἐπίκειται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 11.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὁμως οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπαγάωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς Κυβερνήσεως ἄδειαν.

Συνεταιρισμὸς τις δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἔνεκα παραβάσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 12.

Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶνε ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἐρευνα ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων τιμωροῦνται ἐπὶ καταχρῆσει τῆς ἐξουσίας τῆς ἀρχῆς, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ προσέτι εἰς ἰκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικῆς ποσοῦ ὀριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν δραχμῶν ἑκατόν.

Ἄρθρον 13.

Ἐν Ἑλλάδι οὔτε πωλεῖται οὔτε ἀγοράζεται ἄνθρωπος· ἀργυρώνητος ἢ δοῦλος παντὸς γένους καὶ πάσης θρησκείας εἶνε ἐλεύθερος, ἅμα πατήσῃ ἐπὶ ἐλληνικοῦ ἐδάφους.

Ἄρθρον 14.

Ἐκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγ-

γράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοιχασμούς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶνε ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία ὡς καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύονται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων διατριβῶν, εἴτε πρὸ τῆς δημοσιεύσεως, εἴτε μετ' αὐτήν. Ἐπιτρέπεται δὲ κατ' ἐξαιρέσειν ἢ κατάσχεσις μετὰ τὴν δημοσίευσιν, ἔνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἢ κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως ἢ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας περιστάσεις, ἔνεκεν ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶν ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐντὸς 24 ὥρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως, ὀφείλουσι καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ ὑποβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἄρσεως τῆς κατασχέσεως ἄλλως, ἢ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ βουλεύματος ἐπιτρέπεται εἰς μόνον τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχθέν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

Δύναται καθ' ὃν τρόπον ὁ νόμος ἤθελεν ὀρίσῃ ν' ἀπαγορευθῇ, ἐπ' ἀπειλῇ κατασχέσεως καὶ ποινικῆς καταδιώξεως, ἢ δημοσίευσίς εἰδήσεων ἢ ἀνακοινώσεων ἀναγομένων εἰς στρατιωτικὰς κινήσεις ἢ εἰς ἔργα ὀχυρώσεως τῆς χώρας. Εἰς τὴν κατάσχεσιν ἐφαρμόζονται αἱ ἀνωτέρω διατάξεις.

Ὁ τε ἐκδότης ἐφημερίδος καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος ἀναφερομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, πλὴν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, εἰσὶν ἀστικῶς καὶ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι εἰς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὀριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, οὐδέποτε δ' ἐλάσσονος τῶν δραχμῶν διακοσίων.

Εἰς μόνον πολίτας Ἑλλήνας ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις ἐφημερίδων.

*Άρθρον 15.

Οὐδείς ὄρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὀρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

*Άρθρον 16.

Ἡ ἐκπαίδευσις διατελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ἐνεργεῖται δαπάνῃ αὐτοῦ.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶνε δι' ἅπαντας ὑποχρεωτική, παρέχεται δὲ δωρεάν ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Ἐπιτρέπεται εἰς ἰδιώτας καὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα ἢ ἴδρυσις ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

*Άρθρον 17.

Οὐδείς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει, πάντοτε δὲ προηγουμένης ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημιώσις ὀρίζεται πάντοτε διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ. Ἐν περιπτώσει δ' ἐπειγούσῃ δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὀρισθῇ δικαστικῶς, μετ' ἀκρόασις ἢ πρόσκλησις τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, εἰς παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον ὀρίσῃ ὁ νόμος. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Εἰδικοὶ νόμοι κανονίζουσι τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν καὶ ἱαματικῶν καὶ ρεόντων ὑδάτων.

*Άρθρον 18.

Αἱ βάσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται. Ὁ πολιτικὸς θάνατος καταργεῖται. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, καταργεῖται.

"Αρθρον 19.

Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποίνους πράξεις αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν περὶ Ὑπουργῶν εἰδικῶς διατεταγμένων.

"Αρθρον 20.

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν εἶνε ἀπολύτως ἀπαρβίαστον.

Περὶ οὐντάξεως τῆς πολιτείας.

"Αρθρον 21.

"Απασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουσιν ἐκ τοῦ ἔθνους, ἐνεργοῦνται δὲ καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ Σύνταγμα.

"Αρθρον 22.

Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς.

"Αρθρον 23.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Βασιλέα, ὅστις ἐνασχεῖ τοῦτο διὰ τῶν Ὑπουργῶν.

"Αρθρον 24.

Οὐδεμία πρότασις, ἀφορῶσα αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν, ἢ ἐν γένει δι' ὄφελος προσώπου, πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς.

"Αρθρον 25.

Πρότασις νόμου, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν παραγόντων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον.

Ἄρθρον 26.

Ἡ ἀυθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Ἄρθρον 27.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομένων ὑπευθύνων Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 28.

Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Περὶ τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρον 29.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως εἶνε ἀνεύθυνον καὶ ἀπαραβίαστον, οἱ δὲ Ὑπουργοὶ αὐτοῦ εἶνε ὑπεύθυνοι.

Ἄρθρον 30.

Οὐδεμία πράξις τοῦ Βασιλέως ἰσχύει, οὐδ' ἐκτελεῖται, ἂν δὲν εἶνε προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὅστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος· ἐν περιπτώσει δὲ ἀλλαγῆς ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργείου, ἂν οὐδεὶς τῶν παυσάντων Ὑπουργῶν συγκατατεθῆ εἰς τὸ νὰ προσυπογράψῃ τὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου Ὑπουργείου διάταγμα, ὑπογράφονται ταῦτα παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ νέου Ὑπουργείου, ἀφοῦ οὗτος, διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, δώσῃ τὸν ὄρκον.

Ἄρθρον 31.

Ὁ Βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς Ὑπουργοὺς αὐτοῦ.

*Άρθρον 32.

Ὁ Βασιλεὺς εἶνε ὁ ἀνώτατος ἀρχὼν τοῦ Κράτους, ἀρχει τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων, κηρύττει πόλεμον, συνομολογεῖ συνθήκας εἰρήνης, συμμάχιας καὶ ἐμπορίας, ἀνακοινώνει δὲ αὐτὰς εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῶν ἀναγκαιῶν διασαφήσεων, ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέψωσιν. Αἱ περὶ ἐμπορίας ὅμως συνθήκαι καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ τι ἄνευ νόμου, ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουν ἰσχὺν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

*Άρθρον 33.

Οὐδεμία παραχώρησις ἢ ἀνταλλαγὴ χώρας δύναται νὰ γείνη ἄνευ νόμου. Οὐδέποτε τὰ μυστικά ἄρθρα συνθήκης τινὸς δύναται νὰ ἀνατρέψωσι τὰ φανερά.

*Άρθρον 34.

Ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς στρατιωτικούς καὶ ναυτικούς βαθμούς, διορίζει καὶ παύει ὡσαύτως κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένων ἐξαιρέσεων, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διορίσῃ ὑπάλληλον εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν.

*Άρθρον 35.

Ὁ Βασιλεὺς ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα Διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων· οὐδέποτε δὲ δύναται ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν, οὐδὲ γὰρ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου.

*Άρθρον 36.

Ὁ Βασιλεὺς κυροῖ καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους. Νόμος μὴ δημοσιευθεὶς ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς Συνόδου εἶναι ἄκυρος.

*Αρθρον 37.

Ο Βασιλεὺς συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους τὴν Βουλὴν, ἐκτάκτως δέ, ὡσάκις τὸ κρίνη εὐλογον κηρύττει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν ἐκάστης Βουλευτικῆς Συνόδου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλὴν ἄλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως Διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, πρέπει νὰ διαλαμβάνη συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

*Αρθρον 38.

Ο Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ἅπαξ μόνον νὰ ἀναπέμψῃ τὰς ἐργασίας τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου, εἴτε ἀναβάλλον τὴν ἔναρξιν εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν Βουλευτικὴν Σύνοδον ἀνευ τῆς συναινέσεως τῆς Βουλῆς.

*Αρθρον 39.

Ο Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ *χαρίξῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώσῃ* τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ Ὑπουργῶν διατεταγμένων, πρὸς δέ, καὶ νὰ *χορηγῇ ἀμνηστίαν* μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ἐπὶ τῇ εὐθύνῃ τοῦ Ὑπουργείου.

*Αρθρον 40.

Ο Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ *ἀπονέμῃ τὰ κανονισμένα παράσημα* κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

*Αρθρον 41.

Ο Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ *κόπτῃ νομίσματα* κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 42.

Ἡ Βασιλικὴ χορηγία προσδιορίζεται διὰ νόμου, ἡ δὲ πρὸς τὸν Βασιλέα ΓΕΩΡΓΙΟΝ Α' ἑτησίᾳ χορηγία, ἐν ἣ συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ παρὰ τῆς πρώην Ἰονίου Βουλῆς ψηφισθὲν ποσόν, ὀρίζεται εἰς δραχμὰς ἐν ἑκατομμύριον καὶ ἑκατὸν εἴκοσι πέντε χιλιάδας. Τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ ἀυξηθῇ μετὰ δεκαετίαν διὰ νόμου.

Ἄρθρον 43.

Ὁ Βασιλεὺς ΓΕΩΡΓΙΟΣ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ παρόντος Συντάγματος θέλει δώσει ἐνώπιον τῆς παρούσης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὸν ἀκόλουθον ὄρκον :

«Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ προσιατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν Ἐθνηκεῖαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ νὰ διατηρῶ καὶ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Ἄρθρον 44.

Ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔχει ἄλλας ἐξουσίας, εἰμὴ ὅσας τῶ ἀπονέμουσι ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ συνάδοντες πρὸς αὐτὸ ἰδιαιτεροὶ νόμοι.

Περὶ διαδοχῆς καὶ ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρον 45.

Τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἶνε διαδοχικὰ καὶ περιέχονται εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους τοῦ Βασιλέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ Α' κατὰ τὰξιν πρωτοτοκίας, προτιμωμένων τῶν ἀρρένων.

Ἄρθρον 46.

Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὀρισμένα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει αὐτὸν μετὰ τὴν συγκατάθεσιν

τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένης, διὰ τῆς ψήφου τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν καὶ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

* Ἄρθρον 47.

Πᾶς διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου ἀπαιτεῖται νὰ *π्रेसβεύη τὴν θρησκείαν* τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

* Ἄρθρον 48.

Οὐδέποτε τὰ Στέμματα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλης οἰασδήποτε ἐπικρατείας *δύναται νὰ συνενωθῶσιν* ἐπὶ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς.

* Ἄρθρον 49.

Ὁ Βασιλεὺς *καθίσταται ἐνήλιξ* κατὰ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ συμπληρωμένον. Πρὶν ἢ ἀναβῆναι τὸν θρόνον, *δμνύει* ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ Βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀνωτέρων ἀρχῶν, *τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 43 διαλαμβανόμενον ὄρκον*. Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τὸ πολὺ ἐντὸς δύο μηνῶν τὴν Βουλὴν καὶ *ἐπαλαμβάνει τὸν ὄρκον* ἐνώπιον τῶν Βουλευτῶν.

* Ἄρθρον 50.

Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ Βασιλέως, ἐὰν ὁ Διάδοχος εἶνε ἀνήλικος ἢ ἄπῶν καὶ δὲν ὑπάρχῃ Ἀντιβασιλεὺς ἤδη ὄρισμένος, ἢ Βουλὴ, καὶ ἂν ἐληξεν ἢ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, *συνέρχεται ἄνευ συγκαλέσεως* τῆν δεκάτην τὸ βραδύτερον ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Βασιλέως ἢ δὲ συνταγματικῆ Βασιλικῆ ἐξουσία ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως, ἢ τῆς ἀφίξεως τοῦ Διαδόχου. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ τῆς Ἀντιβασιλείας.

*Άρθρον 51.

Ἐάν, ἀποβιώσαντος τοῦ Βασιλέως, ὁ διάδοχος αὐτοῦ εἶνε ἀνήλικος, ἢ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, *συνέρχεται διὰ τὸ ἐκλέξῃ ἐπίτροπον*· ἐπίτροπος δὲ τότε μόνον ἐκλέγεται, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτος ἐκ διαθήκης τοῦ ἀποβιώσαντος Βασιλέως, ἢ ὅταν ὁ ἀνήλικος διάδοχος δὲν ἔχῃ μητέρα μένουσαν εἰς τὴν χηρείαν τῆς, *ἣτις καλεῖται* τότε εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου τῆς αὐτοδικαίως. Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλικίου Βασιλέως, εἴτε διορισθῇ διὰ διαθήκης, εἴτε ἐκλεχθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀπαιτεῖται *τὸ εἶνε πολίτης Ἑλλήν τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος*.

*Άρθρον 52.

Ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ Θρόνου, ἢ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, *ἐκλέγει προσωρινῶς διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας Ἀντιβασιλέα πολίτην Ἑλληνα τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος*, τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνεργεῖ ὑπὸ τὴν εὐθύνην του ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους τὴν συνταγματικὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως· ἐντὸς δύο μηνῶν τὸ βραδύτερον *ἐκλέγονται* ὑπὸ τῶν πολιτῶν *ἰσάριθμοι* τῶν Βουλευτῶν *ἀντιπρόσωποι*, οἵτινες, εἰς ἕν μετὰ τῆς Βουλῆς συνερχόμενοι, ἐκλέγουσι τὸν Βασιλέα διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

*Άρθρον 53.

Ἐάν ὁ Βασιλεὺς ἕνεκα νόσου κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν Ἀντιβασιλείας, συγκαλεῖ πρὸς τοῦτο τὴν Βουλὴν καὶ προκαλεῖ διὰ τοῦ Ὑπουργείου περὶ τούτου εἰδικὸν νόμον. Ἐάν ὁ Βασιλεὺς δὲν εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ βασιλεύῃ, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖ τὴν Βουλὴν· ἢ δὲ Βουλὴ, συνερχομένη, εἰς τὴν πλειονοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν ψηφοφορησάντων ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην, ἐκλέγει Ἀντιβασιλέα

καί, χρείας καλούσης, ἐπίτροπον, διὰ φανεράς ψηφοφορίας.

Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ Ἀντιβασιλείας ἐνεκεν ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

Περὶ τῆς Βουλῆς.

* Ἀρθρον 54.

Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰς τακτικὴν Σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια ἔργα, ἐκτὸς ἂν διὰ τὰ ἔργα ταῦτα ὁ Βασιλεὺς συγκαλέσῃ αὐτὴν πρότερον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 37.

Ἡ διάρκεια ἐκάστης τακτικῆς Συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶνε βραχυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν, εἰς οὓς δὲν λογίζεται ὁ χρόνος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 38 ἀναστολῆς.

* Ἀρθρον 55.

Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἴτησιν δέκα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει κατὰ πλειονοψηφίαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀποφασίζεται ἂν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν.

* Ἀρθρον 56.

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, οὐδὲ νὰ ἀποφασίσῃ τι ἄνευ ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἤτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶνε μικροτέρα τῶν $\frac{4}{5}$ τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς ἀπαρτίας.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἡ πρότασις ἀπορρίπτεται.

* Ἀρθρον 57.

Οὐδεμία πρότασις νόμου γίνεται δεκτὴ, ἂν δὲν συ-

ζητηθῆ καὶ ψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἅπαξ μὲν κατ' ἀρχὴν, δις δὲ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον, κατὰ τρεῖς διαφόρους ἡμέρας.

Μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν ἐπιψήφισιν τὸ ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον παραπέμπεται εἰς Ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς, ἃν δὲν παρεπέμφθη πρότερον, ἢ ἂν δὲν ἐγένετο ἐπεξεργασία αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· μετὰ δὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέτασιν ἢ τὴν πάροδον τῆς ταχθείσης πρὸς τοῦτο προθεσμίας, ἐπακολουθεῖ ἢ κατ' ἄρθρον συζητήσεις εἰς διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας. Εἰς ἐξαιρετικὰς ὁμως περιστάσεις δύναται ἡ Βουλή, κηρύσσουσα τὴν πρότασιν κατελείγουσαν, νὰ μὴ παραπέμψῃ ταύτην εἰς Ἐπιτροπὴν καὶ νὰ περιορίσῃ εἰς μίαν ἡμέραν τὸν μεταξὺ τῶν δύο κατ' ἄρθρον συζητήσεων χρόνον.

Ἄν κατὰ τὴν τελευταίαν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ τροπολογίαι, ἢ τοῦ συνόλου ψήφισις ἀναβάλλεται, μέχρις οὗ τὸ ψηφισθὲν τυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ, ὡς ἐτροπολογήθη.

Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν κωδικῶν προπαρασκευασθέντων ὑπὸ εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν, συσταθεισῶν δι' εἰδικοῦ νόμου, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κυρουῖντος τοὺς εἰρημένους κώδικας ἐν ὅλῳ. Ἡ περὶ τοιοῦτου νόμου πρότασις δὲν δύναται νὰ κηρυχθῆ κατεπίγουσα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποιήσις ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν, ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων, πλὴν τῶν φορολογικῶν.

Ἄρθρον 58.

Οὐδεὶς αὐτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἀναφοραὶ ὁμως παρουσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον. Ἡ Βουλή ἔχει τὸ δι-

καίωμα ν' αποστέλλη εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφοράς, οἵτινες εἶνε ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι διασαφήσεις, ὡσάκις ζητηθῶσι, καὶ δύναται νὰ διορίζη ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὰς.

Ἄρθρον 59.

Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου. Ἐξαιρετικῶς, ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ ἀυξήσεως εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ, ἢ εἰσπραξίς αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως τῆς περὶ αὐτοῦ προτάσεως νόμου, ὑπὸ τὸν ρητὸν ὄρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου.

Ἄρθρον 60.

Ἐν τῇ ἐτησίᾳ τακτικῇ Συνόδῳ ἡ Βουλὴ ψηφίζει διὰ τὸ ἐπόμενον οικονομικὸν ἔτος τὸν προσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς δυνάμεως, τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν καὶ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν.

Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῶν δύο πρώτων μηνῶν τῆς Συνόδου, ἀφ' οὗ δ' ἐξετασθῆ ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Βουλευτῶν, ψηφίζεται ἅπαξ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, εἰς τμήματα ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὀριστέα, καὶ εἰς τέσσαρας διαφόρους ἡμέρας, καθ' ἕνα ὑπουργεῖον δὲ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Ἐντὸς ἑτοῦς τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς οικονομικῆς χρήσεως εἰσάγεται ὁ ἀπολογισμὸς αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐξετάζεται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Βουλευτῶν καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὀρισθησόμενα.

* Ἀρθρον 61.

Μισθός, σύνταξις, χορηγία, ἢ ἀμοιβή οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

* Ἀρθρον 62.

Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὅπωςδὴποτε ἐξετάζεται ἔνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

* Ἀρθρον 63.

Βουλευτὴς, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, δὲν καταδιώκεται, οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος· τοιαύτη ἀδεια δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα. Προσωπικὴ κράτησις δὲν ἐνεργεῖται κατὰ βουλευτοῦ διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ τρεῖς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῆς.

Ἐὰν ὁ βουλευτὴς τύχῃ διατελῶν ὑπὸ προσωπικὴν κράτησιν, ἀπολύεται ἀνυπερθέτως τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συνόδου.

* Ἀρθρον 64.

Οἱ βουλευταὶ ὁμνύουσι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν τὸν ἐξῆς ὄρκον:

«Ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὸν συνταγματικὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου.»

Ἄλλόθρησκοι βουλευταὶ ἀντὶ τῆς ἐπικλήσεως «ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδαιρέτου Τριάδος» ὀρκίζονται κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

*Αρθρον 65.

Ἡ βουλή προσδιορίζει διὰ **Κανονισμοῦ** πῶς θέλει ἐκκληροῖ τὰ καθήκοντά της.

*Αρθρον 66.

Ἡ Βουλή σύγκεται ἐκ Βουλευτῶν, ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἀμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται ταῦτοχρόνως καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν.

*Αρθρον 67.

Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ ἔθνος καὶ οὐχὶ μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται.

*Αρθρον 68.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας προσδιορίζεται διὰ νόμου ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Οὐδέποτε ὅμως ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὅλου τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν ἑκατὸν πενήκοντα.

*Αρθρον 69.

Οἱ Βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ τέσσαρα συναπτά ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν ἅμα δὲ τῇ λήξει τῆς τετραετοῦς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν τούτων συγκαλεῖται ὑποχρεωτικῶς ἡ νέα Βουλή εἰς τακτικὴν Σύνοδον, μόνον ἂν ὑπὸ τῆς ἀπελθούσης Βουλῆς δὲν ἐξεπληρώθησαν, διὰ τὸς ἔτος τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν, τὰ ἐν ἀρθρῷ 60 ὀριζόμενα.

Ἐδρα βουλευτικῆ κενωθεῖσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου δὲν συμπληροῦται, ἐφ' ὅσον ὁ

ἀριθμὸς τῶν ἐκλιπόντων δὲν ὑπερβαίνει τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

*Ἀρθρον 70.

Ὅπως ἐκλεγῆι τις βουλευτής, ἀπαιτεῖται νὰ εἶνε πολίτης Ἑλλήν, ἔχων συμπληρωμένον τὸ 25ον ἔτος καὶ τὴν νόμιμον ἰκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Βουλευτής στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων περὶ τούτου ἀμφισβητήσεων, ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ.

*Ἀρθρον 71.

Ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, δήμαρχοι, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ δικαστικοὶ κλητῆρες δὲν δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι βουλευταί, ἐὰν μὴ παραιτηθῶσι πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶνε ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ Διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου διοικητικοῦ ἢ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, ἀπολαυσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου. Οἱ διατελοῦντες εἰς τινὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουσιν, ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, νὰ δηλώσωσιν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει δὲ τῆς τοιαύτης δηλώσεως ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

*Ἀρθρον 72.

Βουλευταί, ἀποδεχόμενοι οἰονδήποτε τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων, ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

*Αρθρον 73.

*Η εξέλεγξις και εκδικασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν δικαστήριον, συγκροτούμενον διὰ κληρώσεως μεταξὺ πάντων τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου και τῶν Ἐφετειῶν τοῦ Κράτους. Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, τὴν προεδρίαν δὲ τοῦ εἰδικοῦ Δικαστηρίου λαμβάνει ὁ ἐκ τῶν κληρωθέντων κατὰ βαθμὸν ἢ ἀρχαιότητα προσηγόμενος. Κατὰ τὰ λοιπά, τὰ τῆς λειτουργίας και τῆς ὅλης διαδικασίης αὐτοῦ ὀρισθῆσονται διὰ νόμου.

*Η ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ Βουλευτοῦ.

*Αρθρον 74.

*Η Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου τὸν Πρόεδρον, τοὺς ἀντιπροέδρους και τοὺς γραμματεῖς αὐτῆς.

*Αρθρον 75.

Οἱ Βουλευταὶ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἀποζημίωσιν, οἱ μὲν ἐν Ἀθήναις και Πειραιεὶ κατοικοῦντες δραχμῶν ὀκτακοσίων ἐν ἀρχῇ ἐκάστης τριμηνίας, οἱ δὲ λοιποὶ χιλίων.

Εἰς τὸν τακτικὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς παρέχεται δι' ἔξοδα παραστάσεως πρόσθετος ἀποζημίωσις δραχμῶν διακοσίων πενήκοντα μηνιαίως.

Οὐδεμίᾳ ἄλλῃ ἀποζημίωσις παρέχεται εἰς τοὺς βουλευτάς ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

*Αρθρον 76.

*Ἐν ἀπουσίᾳ Βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἀνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, ἐν

τακτικῇ ἢ ἐκτάκτῳ Συνόδῳ, κρατοῦνται ἐκ τῆς ἄνω ἀποζημιώσεως δραχμαὶ εἴκοσι δι' ἐκάστην συνεδριάσιν.

Περὶ τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 77.

Οὐδεὶς ἐκ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας δύναται νὰ διορισθῇ Ὑπουργός.

Ἄρθρον 78.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουσιν εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς βουλῆς καὶ ἀκούονται ὁσάκις ζητήσωσι τὸν λόγον· ψηφοφθοροῦσι δὲ μόνον εἰὰν εἴνε μέλη αὐτῆς. Ἡ βουλὴ δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 79.

Ποτὲ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως ἐγγραφὸς ἢ προφορικῇ δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης τοὺς Ὑπουργούς.

Ἄρθρον 80.

Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργούς κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν νόμους, ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ δικαστηρίου, ὅπερ, προεδρευόμενον ὑπὸ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν, κληρουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἐξ ἀπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διορισμένων Ἀρεοπαγίτων, Ἐφετῶν καὶ Προέδρων αὐτῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 81.

Ὁ Βασιλεὺς δύναται ν' ἀπονείμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις μόνον ἐπὶ τῇ συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς.

Περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 82.

Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουσιν ἰδίως:

α') Ἡ ἐπεξεργασία τῶν προτάσεων νόμων καὶ τῶν κανονιστικῶν Διαταγμάτων.

β') Ἡ ἐκδίκασις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποβαλλομένων αὐτῶ διαφορῶν ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ.

γ') Ἡ κατ' αἴτησιν ἀκύρωσις διὰ παράβασιν νόμου τῶν πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ νόμῳ ὀριζόμενα.

δ') Ἡ ἀνωτέρα πειθαρχικὴ δικαιοδοσία ἐπὶ τῶν ἀπολάνοντων μονιμότητος ὑπαλλήλων τῆς διοικήσεως, κατὰ τοὺς περὶ τούτου νόμους.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων β', γ' καὶ δ' ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρον 83.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὀρίζει τὰς προτάσεις νόμων, ὧν ἡ ἐπεξεργασία ἀνατίθεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν. Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παραπέμψῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τὰς εἰς αὐτὴν ὑποβαλλομένας προτάσεις.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους οὐδέποτε παραπέμπεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 84.

Τὰ κανονιστικὰ Διατάγματα ἐκδίδονται μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποφαινομένου ἐντὸς ἀναλόγου προθεσμίας τασσομένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἧς παρερχομένης ἀπράκτου, ἐκδίδεται τὸ Διάταγμα καὶ ἀνευ γνωμοδοτήσεως.

Ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δὲν εἶνε ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Ὑπουργόν.

*Άρθρον 85.

Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶνε τακτικά καὶ ἑκτακτα. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ὀριζόμενος διὰ νόμου, τῶν μὲν τακτικῶν δὲν δύναται νὰ ἦ ἐλάσσων τῶν ἑπτὰ οὔτε μείζων τῶν δεκαπέντε, τῶν δὲ ἑκτάκτων μείζων τῶν δέκα. Τὰ ἑκτακτα μέλη λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, πλὴν τῶν δικαστικῶν, ἐπὶ ἐπιμισθίῳ ὀριζομένῳ ὑπὸ τοῦ νόμου.

*Άρθρον 86.

Τὰ τακτικά μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου αὐτῶν εἶνε δεκαετής, ἐκείνοι δέ, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία ἔληξε, δύνανται νὰ ἀναδιορισθῶσιν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τοῦ μὲν ἑνὸς τρίτου τῶν μελῶν, διὰ κλήρον ὀριζομένων, θὰ θεωρηθῆ ἡ λήξασα ἡ ὑπηρεσία ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὀγδοοῦ ἔτους τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, τοῦ δὲ ἑτέρου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δεκάτου, καὶ τοῦ τελευταίου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δωδεκάτου ἔτους.

Τὰ καθήκοντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰσὶν ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἰουδήποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου πλὴν τῶν τοῦ καθηγητοῦ τῶν νομικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῶν τοῦ Ὑπουργοῦ· ἀλλ' οὐδέποτε ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος ἐνάσκησις τῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἰδιαιτέρος νόμος θέλει κανονίσει τὰ προσόντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τούτων διαρκούσης τῆς θητείας, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Περὶ δικαστικῆς ἐξουσίας.

* Ἄρθρον 87.

Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατὰ τὸν νόμον.

* Ἄρθρον 88.

Οἱ Ἄρσοπαγῖται, Ἐφέται καὶ Πρωτοδίκαι εἰσὶν ἰσόβιοι, οἱ δὲ Εἰσαγγελεῖς, Ἀντεισαγγελεῖς, Εἰρηνοδίκαι, εἰδικοί πταισματοδίκαι, γραμματεῖς καὶ ὑπογραμματεῖς τῶν δικαστηρίων καὶ Εἰσαγγελιῶν, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἰσὶ μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἴτε κατ' ἀκολουθίαν ποινικῆς καταδίκης εἴτε ἔνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἢ νόσου ἢ ἀνεπαρκειᾶς, βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93.

Ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὀρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶνε διὰ μὲν τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνώτερον τοῦ 75ου ἔτους, μηδὲ κατώτερον τοῦ 65ου, διὰ πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἑμμίσθους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους ἀνώτερον τοῦ 70ου, μηδὲ κατώτερον τοῦ 60ου.

Μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως νέου εἰδικοῦ νόμου περὶ ὀρίου ἡλικίας πάντες οἱ ἀνωτέρω ἑμμίσθοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀποχωροῦσι κατὰ τὸ ἐξηκοστὸν πέμπτον ἔτος συμπληρωμένον.

* Ἄρθρον 89.

Τὰ προσόντα τῶν δικαστικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὀρίζονται διὰ νόμον.

* Ἄρθρον 90.

Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἀπολαύοντες ἰσοβιότητος ἢ

μονιότητος, ἐκτὸς τῶν ὑπογραμματέων, τοποθετοῦνται, μετατίθενται καὶ προάγονται δι' Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃν τρόπον ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἡ εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγή δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ἀνώτατον δικαστικὸν Συμβούλιον.

Ἄρθρον 91.

Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἕκτακτα Δικαστήρια ὑφ' οἰονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συστηθῶσιν.

Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει, διὰ τὴν περίπτωσιν ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ γενικῆς, ἐνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων, ἐπιστρατεύσεως, τὰ τῆς προσωρινῆς, ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει, ἀναστολῆς τῆς ἐσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5, 6, 10, 11, 12, 14, 20 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος, τὰ τῆς κηρύξεως τῆς καταστάσεως πολιορκίας καὶ τὰ τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Τίθεται δὲ κατὰ πάσας ἢ τινὰς μόνον αὐτοῦ διατάξεις εἰς ἐφαρμογὴν καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ μέρος αὐτῆς διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ἀδεία τῆς Βουλῆς ἐκδιδόμενου.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς ὁ νόμος δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἀνευ ἀδείας αὐτῆς διὰ Β. Διατάγματος προσυπογεγραμμένου ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ ἐντὸς 5 ἡμερῶν, καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, ὅπως διὰ πράξεως αὐτῆς ἀποφασίσῃ τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τῶν ὀρισμῶν τοῦ Β. Διατάγματος. Ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 63ου ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω Β. Διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου, δὲν ἐκτείνεται πέρα τῆς λήξεως

αὐτοῦ, προκειμένου δὲ περὶ ἐπιστρατεύσεως, αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δίμηνον, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν πα-
ραταθῆ ἢ ἰσχύς αὐτῶν ἀδεία πάλιν τῆς Βουλῆς.

ἄρθρον 92.

Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶνε *δημόσιαι*, ἐκτὸς ὅταν ἢ δημοσιότης ἤθελεν εἰσθαι ἐπιβλαβῆς εἰς τὰ χρησιτὰ ἤθη ἢ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τότε τὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι περὶ τούτου ἀπό-
φασιν.

ἄρθρον 93.

Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς *ἠτιολογη-
μένη* καὶ ν' ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

ἄρθρον 94.

Τὸ ὄρκωτικὸν σύστημα διατηρεῖται.

ἄρθρον 95.

Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται *ὑπὸ τῶν ἐνόρ-
κων*, ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τύπου, ὡσάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον.

ἄρθρον 96.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ δεχθῆ καὶ ἄλ-
λην ἔμμισθον ὑπηρεσίαν, ἐκτὸς τῆς τοῦ καθηγητοῦ ἐν
τῷ Πανεπιστημίῳ.

ἄρθρον 97.

Τὰ περὶ Στρατοδικείων, Ναυτοδικείων, πειρατείας,
ναυταπάτης καὶ Δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι'
εἰδικῶν νόμων.

Περὶ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

ἄρθρον 98.

Οἱ ἐλεγκταὶ καὶ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνε-
δρίου εἰσὶν ἰσόβιοι καὶ δὲν παύονται, εἰμὴ κατὰ τοὺς
ὅρους τοῦ ἄρθρου 88, ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς
τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ
νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται

νά εἶνε ἀνώτερον τοῦ 75ου, μηδὲ κατώτερον τοῦ 65ου ἔτους. Τὰ προσόντα τῶν ἐλεγκτῶν καὶ παρέδρων ὀρίζονται διὰ νόμου.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 99.

Ἄνευ νόμου στρατὸς ξένος δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ εἰς τὸ Κράτος ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 100.

Μόνον ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοὶ στεροῦνται τοῦ βαθμοῦ, τῶν τιμῶν καὶ τῶν συντάξεων τῶν.

Ἄρθρον 101.

Αἱ τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις ἐξακολουθοῦσιν ὑπαγόμεναι εἰς τὰ τακτικά δικαστήρια, ὑφ' ὧν δικάζονται ὡς κατεπεΐγουσαι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἧς εἰδικοὶ νόμοι συνιστῶσι διοικητικὰ δικαστήρια, παρ' οἷς τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 92 καὶ 93. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

Αἱ αἰτήσεις ἀναιρέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ὑπάγονται ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ. Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων μεταξὺ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ μεταξὺ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, δικάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μέχρις οὗ ἰδιαίτερος νόμος συστήσῃ πρὸς ἐκδίκασιν ταύτης μικτὸν Δικαστήριον, ἀποτελούμενον ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ Ἀρσεοπαγιτῶν καὶ τακτικῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 102.

Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὀρίζονται διὰ νόμου.

Μετά τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἀπὸ τοῦ ὀριστικοῦ αὐτῶν διορισμοῦ εἰσὶ μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι· πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατιθένται ἄνευ συμφώνου γνωμοδοτήσεως οὔτε ἀπολύονται ἢ ὑποβιβάζονται ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὀργανωμένου καὶ ἐκ μονίμων ὑπαλλήλων κατὰ τὰ δύο τρίτα τοῦλάχιστον ἀποτελουμένου συμβουλίου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ εἰδικώτερον ὀριζόμενα.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαιρηθῶσι διὰ νόμου οἱ πρέσβεις καὶ διπλωματικοὶ πράκτορες, οἱ γενικοὶ πρόξενοι, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς τῶν ὑπουργείων, οἱ ἰδιαιτεροὶ γραμματεῖς τῶν Ὑπουργῶν, οἱ νομάρχαι, ὁ Βασ. Ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, καὶ ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων.

Ἄρθρον 103.

Ἄγωγαὶ κακοδικίας κατ' Ἀρεοπαγιτῶν, ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τακτικῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας δικάζονται ὑπὸ πενταμελοῦς εἰδικοῦ δικαστηρίου, συγκροτουμένου, καθ' ὃν ὁ νόμος ὀρίσει τρόπον, διὰ κληρώσεως ἐκ τῶν τριῶν τούτων σωμάτων, τῶν ἐκ δικηγόρων μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, λαμβανομένου ἐνός μέλους ἐξ ἐκάστου σώματος.

Εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο ὑπάγεται καὶ πᾶσα παρασκευαστικὴ διαδικασία· οὐδεμίᾳ δ' ἄλλῃ ἄδεια ἀπαιτεῖται.

Εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον δύναται νὰ ὑπαχθῶσι διὰ νόμου καὶ αἱ ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ Πρωτοδικῶν, Ἐφετῶν καὶ Εἰσαγγελέων.

Ἄρθρον 104.

Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ Συμβουλίου συγκεκριμένου ἐκ δύο μελῶν ἐξ ἐκάστου τῶν σωματίων τούτων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὀριζομένων πάντων διὰ κλήρου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἐκάστοτε τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο, ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποίου, εἴτε ὀλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται ν' ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον.

Ἄρθρον 105.

Ἡ ἐκλογή τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν γίνεται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 106.

Πᾶς Ἕλλην, δυνάμενος φέρειν ὄπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ὑπὲρ Πατρίδος ἀμυναν κατὰ τοὺς ὀρισμοὺς τῶν νόμων.

Ἄρθρον 107.

Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους εἶνε ἐκεῖνη, εἰς τὴν ὁποίαν συντάσσονται τὸ πολίτευμα καὶ τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας τὰ κείμενα· πᾶσα πρὸς παραφθορὰν αὐτῆς ἐπέμβασις ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 108.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις ὀλοκλήρου τοῦ Συντάγματος.

Μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως αὐτῆς ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὡσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων

τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως, ὀριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφίζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας, ἀφισταμένες ἀλλήλων κατὰ ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα.

Ἀποφασισθεῖσης τῆς ἀναθεωρήσεως διαλύεται αὐτοδικαίως ἡ ὑφ' ἑστῶσα Βουλὴ καὶ συγκαλεῖται νέα, ἣτις κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 109.

Ἄλλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα, καθ' ὅσον ἀντιβαίνουν εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα, καταργοῦνται.

Ἄρθρον 110.

Τὸ παρὸν Σύνταγμα ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν, ἅμα ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὸ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν μετὰ τὴν ὑπογραφήν.

Πᾶσα ψηφίζομένη ἀναθεώρησις μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δὲ εἰς ἐνέργειαν δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

Ἄρθρον 111.

Ἡ τήρησις τοῦ παρόντος Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Τιμᾶται λ. 20.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023992